

„Istarska Riječ“

Izlazi svakog četvrtika uveče.
Svakog drugog četvrtika donosa
literarni prilog „Mladi Istran“.
Preplaata za tuzemsku iznasa
15 — lira na godinu, a za
iznozništvo 25 — lira. Ured-
ništvo i uprava: Istarska Riječ
(Trieste) — Via S. Francesco
d'Assia 20/1. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za nauku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

Oglas stoji 4 lira

za svaki centimjer vredna.
Hrani jednoga stupca. Za vise
kratko vrijeme daje za saslu-
poput prema pogodbi. Plaća
se u istrijanskom Trstu. Dopla-
te se kažu uredništvu, a novac
uprave. Nefrankirana sa pisan-
im primama, a ukupiti se za
vršaju u kojem slatkošu.

Zapljeni „Istarske Riječi“

Posljednji broj „Istarske Riječi“ bio je
zapljenjen. O toj zapljeniji dobili smo ovaj
dekret:

PREFEKT TRŠČANSKE POKRAJINE

v i d e v i š i , da hrvatski tijednik „Istarska Riječ“ br. 50 od 10. decembra 1925. u
običnom razgovoru Franjina i Jurina sad-
že tendenciozne fraze, koje su kadre
za diskretiju Italijane i da uzbune duhove uz
pogibao za javni red;

v i d e v i š i članak 3. općinskog i pokra-
janskog zakona br. 148 od 4. februara 1915.

odredjuje:

da se zapljeni hrvatski tijednik „Istarska Riječ“ br. 50 od 10. decembra 1925.

Izvršenje ovoga dekreta povjereno je kr-
kvesturu u Trstu.

U Trstu, dne 10. decembra 1925.

Prefekt: GASTL

DR. BORIS FURLAN:

Općinski užici (nadabline)

U prvom sam dijelu rekao, da gube konflikt na jednoj strani između ovlašte-
užitelj zemljušta svaku pravo na uživa-
ni posjednik, koji kušaju, da se što uže
njake uživati će dakle od sada samo oni,
kojima nije bila zemlja dodjeljena. Do sada
su sva prava vršila kumulativno i
besplaimo. Od sada naprijed uživati će se
samodjelno dio u jednoj ili drugoj katego-
riji, a i to uz odstetu.

Mnogo pozornosti uzbudila je u istanova
članka 22., glasom koje moraju zemljušta
koja pripadaju udruženjima biti pristu-
pačno izuzimanu svili općinama.

Već se sada u svakoj općini porađaju

DOPISI

IZ RIJEKE.

Osobnjak i historija. — Otoč. — Ninettin sud.

Bura i moda

Parobrodarsko društvo „Adria“ bilo je prije
28. juna 1919. saveznici (Francesi, Engle-
ska, Italija, Jugoslavija, Amerika itd.) s
Njemačkom mirovni ugovor. Mnogi su dr-
žali, da će taj ugovor donijeti Evropi dug
zajeni mir, no prevarise se. Evropa je i po-
slje toga bila kao vulkan. Sad bi na jednom
kraju planou plamen, sad na drugom, i ne-
prestano je prijetila pogibelj, da će vulkan
provalliti svom snagom svojom i da će se ci-
jela zemlja opt potresti i zavrneti krvlju. Naje-
vatu bojazan budila je Njemačka. Ta
velika vlast, koja je prije par godina drama-
tijeljstvom svijetom, nikako nije mogla, da se
prizna pobjednjencu. Ona je bila ugovorom
dužna da Franceskoj plaća izvjesnu odste-
tu. Medutim nije plaćala ništa; većeli da
je sva iscrpljena, oslabljena, pa da zbog
toga nema otkuda da plaća. A Franceske je
opet trebala novaca, da u što kraće vrijeme
podigne opet one-krajeve, što ih je razorila
i uništila njemačka vojska. Velevlasti sa-
vile jednu konferenciju za drugom, ne bi
li kakogod prisilile Njemačku na plaćanje
svoga duga, no Njemačka ni čuti, što više,
Francuzi, koji su budinom okom pratili sve,
što se u Njemačkoj događalo, opazili su
da se Njemci potajno spremaju i naoruža-
vaju. To je Francuze tako uzrujalo, da su
zaposjeli sve zemlje i gradove njemačke na
lijevou: obali Kajne i rekli: — Ove čemo
zemlje držati kao zalog sve dole, dok Nje-
mačka ne platil!

To je jedan od najbogatijih krajeva Nje-
mačke. Da ne spominjemo drugo, reći ćemo
samo to, da se u onom kraju nalaze najveće
i najznamenitije tvornice, što ih je njema-
čka industrija podigla. Sad je to pale u
francuske ruke. Njemačka se nato osjećala,
kao da joj je neko podrezo žito kucavici.
Neko je vrijeme protestovala, buna se, ali
Francuzi nisu popuštili, to više, što su je-
dani kraj zaposjednute njemačke zemlje dr-
žali i Englez i Belgijanci.

Najzada je Njemačka uvidjela, da njezin
otpor ništa ne pomaže, pa je stala da prego-
vara s Franceske i Englezima, dok se na-
posjetku nisu svi te tri velike vlasti složile
u ovim glavnim točkama: Njemačka će pla-
ti, što je dužna, ali će saveznici isprazniti
zemlje, što su ih zaposjeli u Rajnu. Osim
toga se te vlasti obvezuju, da ne će napasti
jednu drugu. Taj takozvani sigurnostni ugo-
vor sklopljen je u švicarskom gradu Locar-
nu, a potpisan je ovih dana u Londonu.

Izravno taj se pakt Italije ne tiče, zato
ga u prvo vrijeme nije ni podupiran. No
kad je Mussolini video, da se nimo Italij-
e svi složili, da održe mir na zapadu a po-
tom valjda i u čitavoj Evropi, pohitao je
on u Lorkarno i stavio svoj potpis pod uta-
načene uslove.

Što će sada Njemačka? Imo ih, koji pred-
viđaju veliku promjenu u njemačkoj poli-
tici. Prema mišljenju tih političara Nje-
mačka bi imala da napusti svoje osvetne
planove protiv Franceske, to više, što bi u
slučaju novog rata s Francescom našla opet
protiv sebe Belgiju, a dakkako i Englesku.
Na istoku mogla bi trazioj od Poljske da
oji vratiti neke gradove, u kojima ima dosta
Nijemaca, no tu bi našla na odpol Frances-
ce, a čini se i Rusije, koja se u posljednje
vrijeme sporazumjela s Poljskom. U drugu
čelu današnja Njemačka ima kudikamo te-
ži, i prenijeti pitanja: ona treba da opte-
trazi kanale, kojima će njeni ogromno tje-
lo moći da diše. Prije rata ona je te kanale
imala. Jedni su išli preko Austrije na Ja-
i osjećaj će se znatno.

U ovom sam dijelu rekao, da gube konflikt na jednoj strani između ovlašte-
užitelj zemljušta svaku pravo na uživa-
ni posjednik, koji kušaju, da se što uže
njake uživati će dakle od sada samo oni,
kojima nije bila zemlja dodjeljena. Do sada
su sva prava vršila kumulativno i
besplaimo. Od sada naprijed uživati će se
samodjelno dio u jednoj ili drugoj katego-
riji, a i to uz odstetu.

Mnogo pozornosti uzbudila je u istanova
članka 22., glasom koje moraju zemljušta
koja pripadaju udruženjima biti pristu-
pačno izuzimanu svili općinama.

A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Način na koji se u jednoj strani između ovlašte-
užitelj zemljušta svaku pravo na uživa-
ni posjednik, koji kušaju, da se što uže
njake uživati će dakle od sada samo oni,
kojima nije bila zemlja dodjeljena. Do sada
su sva prava vršila kumulativno i
besplaimo. Od sada naprijed uživati će se
samodjelno dio u jednoj ili drugoj katego-
riji, a i to uz odstetu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

Svakako za nove pokrajine zakon ne
odgovara, jer je skrojen za sasvim druge
prilike, koje vladaju u starim pokrajinama.
A za stare pokrajine je novi zakon sva-
kako veliki napredak, naročito u socijalno-
gospodarskom pogledu.

IZ BUZEYTA

Jedna dvadeset godišnjica.

Buzeljsko glazbeno društvo Sokol postoji
već 20 godina. 9. novembra 1905. odobrilo je
bivše c. k. Namjesništvo u Trstu društvena
privilje, komu su i danas temelji.Naseljena buzetska narodna glazba ima svoju
časnu prošlost. Njezini su članovi i danas, kao
i prije, isključivo seoski ljudi iz Štrpeda, Sv.
Marina, Sv. Ivana, nedavno im se pridružili
i drugi, koji su se učili u Štrpedu.M. Dr. Ivo Sancin, dr. Flego i ostali
ostavili prenaglo naš narod na Buzetini.Prigodom ove tužne 20-godišnjice sjek-
amo se ugodno i neugodno svih živih i mr-
tvih prijatelja i ustanovitelja ove glazbe.Buzetska je školska glazba imala svojih
lijepih dana.Sa svojim prvim i skoro jedinim učiteljem
g. Majcanom, Slovenscem iz Trsta, koncerto-
vala je u sokolskim odorama u Rojanu, Pazinu
i drugdje na Buzetini i Štrpedu. Isti
kamo je u zvao narod i narodno dobro.Buzetska Sokolska glazba je učinila
svog vremena i stoljeća.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.Buzetski ljudi su učinili mnogo učinkova-
šta, ali su učinili i nešto učinkovita.

Buzetski ljudi

Franina i Jurina

Covek s dugim bradom, blizu Mukdena

Jur.: Prijatelju dragi, mi vas sada lepo pozdravljamo i gremo s imenom Božijim.
Covek z brad: Caaa? Koga zložite? Još bi se to oteo! Do par dan je Božji i Novo Jeto — i ti blagodani čemo mi, ako Bog da, skupa sprovest. Ste me razumeli?

Fr.: Ja! — ma kada čemo pak doma?

Covek z brad: Jur čete jedanjut! Kakov dušu bim ja imel, da vas pusim na ovem momenat, kade je čeli grad Mukden vognje! Tu stoje, pak kada se ova buna stiša i kad prodju blagdani, hote slobodno s imenom Božijim.

Jur.: Kad je tako — neka bude na Vašu!
Mane j' pravo.

Fr.: Kada j' van drugem, mora bit i mane. Naizjada čovek se more i va cveč stran budi čemu navaditi. I Kinez su ljudi!

Covek z brad: Nego ča su, ako ne ljudi! Da ni njih, ne bite vi tamo u Evropu imeli ni svili. Nju su odvorde tamo nesli. Nego, kada smo baš na tem pogovore ja imam doma puno svake sorti svili, ca mi ljudi nose da dar. Jutra čemo j' malo pogledati, pak morete zbirati ča vas je volja i koliko vam je drago.

Jur.: Hvala vam lepa, ma mi svili ne potrujemo, zač naše ženi gredu obućene sa svem po domaću. Nete one na s nikakove superbitje! Nego mi vam imamo u Reke jednega prijatelja, nekega Rokca, ki ima jednu prialicelu, neku Ninetu. Ako baš čete, mogli biste za ju spraviti malo te vaše svili, a mi bismo njoj j' nesli. Čovek z brad: Drage volje! Čemo njoj zibrati svili za jedne veće sviti sa šepom.

Jur.: Ni trebe toliko, ne. Njoi je dosta koliko su veliki dva facolica. Sada j' moda da se ženske pokrivaju malo spreda i malo zada. Zato i su vavek prehladijene.

Fr.: Mane se čini, da se je i naša zadaju "Sloga" negdje po pute prehlađuju, zač je još ni.

Jur.: Od nekoliko vremena njoj škode nekakove reumi. Nadamo se, da će njoj i to prepasat.

Fr.: I neka da! A sad homo spat.

Covek z brad: Danas smo nekako po sakrabojski kratki.

Jur.: Jedno lepo mučanje ni još nikada nije dan napisal, rekao bi bil moj pokojni nonić.

Fr.: Bog da nebeski pomiluj!

Politički pregled

Grčko - bugarski spor pred Ligom Naroda

Kako je poznato, svojedobno bilo je došlo do cruzanog sukoba na grčko-bugarskoj granici. Grčka vojska je bila prodrila u Bugarsku, ali je moralna povuci svoju vojsku, jer Liga Naroda nije htjeo rata između tih dviju država. Velevlasti su poslale tamu vojničku komisiju, da istraži cijelu stvar. Komisija je istražila cijelu stvar i poslala Ligu Naroda svoj izvještaj. Liga Naroda je — prema izvještaju vojničke komisije — ustanovila, da je incident u Dimitriju imao sasma nevažan karakter i da je mogao biti lokaliziran. Istraža je dokazala, da su Grci moralni zaista da suzbiju jedan dio bugarskih vojnika, koji je htio da pređe bugarski teritorij, ali da se je inače Bugarska država sasmiša po ugovoru Lige Naroda, kad nije kasnije reagirala na grčku invaziju, dok su se medutim Grci ogrejali o ugovor Lige, jesu su okupirali bugarski teritorij. Prema tomu komisija je zaključila: 1) da se odbiju zahtjevi Grčke, osim odstote za ubi enog grčkog vojnika; 2) grčka je vlast odgovornica za troškove, za stetu i gubitke, koji su prouzročeni u bugarskoj teritoriji, ali će se okupacijom grčkih trupa. Komisija je nadalje zaključila, da bi Grčka imala platiti Bugarsko, za materijalnu i moralnu štetu ukupno 45.000 lira sterlina.

Promjena vladavine u Španjolskoj. Ovih je dana Španjolski diktator, general Primo de Rivera, održao jednu konferenciju sa članovima vojničkog direktoriča. Zatim je otisao u sudjelnicu kralju. General je Primo de Rivera podnosi kralju demisiju te mu predložio, da se dosadna vlast zamjeni sa građansko-vojničkom, koja bi provodila bolje organizovanu, ali isto tako oštru diktaturu, kao vojnički direktori. Kralj je odmah usvojio generalov predlog. Vojnički je direktori predao ostanak. Obrazovano je novo ministarstvo. Predsednik je Primo de Rivera. U vlasti

je jedan admiral, jedan general i pet gradičkih ličnosti. Vojnička diktatura time nije prebita, nego će i nadalje postojati. Cenzura će biti po cijeloj zemlji vrlo oštira. Svako udruživanje i sastajanje bit će i nadalje onemogućeno, dok se posevno ne smire duhovi u Španjolskoj. Međutim duhovi se ne će smiriti sve dole, dok ne padne vojnička diktatura.

Z uređenje ribolova na Jadranu.

Na osnovu brišanske konvencije o ribolovu na Jadranu, ima se osnovati jedna mještovita komisija italijanskih i jugoslovenskih predstavnika, koja ima da konvenciju o ribolovu prevede u život i da regulira zajedničke odnose ribara na Jadranu. Članovi te komisije sa jedne i druge strane već su imenovani. Prva sjednica te komisije održat će se na osnovu člana 52, konvencije na 16. o. m. Od strane Italije imenovan je za predsjednika komisije italijanski narodni poslanik Fulvio Sutich iz Trsta, a od jugoslovenske komisije sačinjavaju: načelnik brodarskog odjeljenja ministarstva saobraćaja Nikola Verona, šef ribarskog odjeljenja u Splitu Ivan Pastrovic, lučki poglavac Eugen Sutubeg, te predstavnici ribarskih interesenata u Dalmaciji i Hrvatskom Primorju g. Franjo Mardešić i Božidar Skomerža.

Domaće novosti

NARODNI KOLEDAR «JURINA I FRANINA» ZA GODINU 1926.

Naš narodni koledar "Jurina i Franina" za godinu 1926 već je posvema rasprodan. Uprava "Istarske Riječi" više nema u zaklonu niti jednog istička za prodaju. Toliko znanja i ravnjanja radi.

† Matko Tončetić.

Iz Pule stiže najava žalosna vijest, da je u 33. godini života preminuo g. Matko Tončetić, radnički nadzornik.

Pokojnika je 27. pr. m. zadesila strašna nesreća u kamenolomu kod kupališta Sv. Stjepana, uslijed koje je i umro. U svojem životu bio je uvijek dobr, marljiv i blag. Svojeg jugoslovenskog imena nije nikaka zatajio. To se je najbolje vidjelo za vrijeme sata, kad je bio namješten kao činovnik kcd kotarskog poglavarstva u Puli, a naročito za vrijeme evakuacije.

Pokojni Matko Tončetić bio je i drugačije vandreno obljubljen. Tko ga je poznao, svaki ga je volio i štovao. To štovanje se najbolje očitovalo na dan njegova pogrebne, dne 29. novembra 1925. Toga dana, ispratilo ga do gladnja groba velika množina štovatelja i prijatelja iz cijele Puljistine.

Pokojniku želimo, da bude laka ova jugoslovenska gruda, koju je svim srećam žubio, a njegovoj braći i roditeljima naše iskreno saučeće!

† Francika Rajčić.

Dne 9. c. m. urmara je u Voloskom gospodjia Francika Rajčić, mati gospodjice Anice Rajčić. Pokojnica je bila dobra i čestita te je svijet uvelike poštovao, što se mijedjolj i na pogreb. Laka joj bila zemljica, a gošćidici Anici naše iskreno saučeće.

† Davorin Sladonja.

U noći od četvrtjaka na petak premisimo je nakon kratke bolesti u Ljubljani nas Istranin, g. Davorin Sladonja, ravnatelj Slavenke banke u Ljubljani. Pokojnik je bio vještak u banskoj struci te vanredno concilijski čovjek, koji je uživao naročito u trigovačkim krugovima velik ugled. Zapustio je suprugu Mariju rođ. Pavešić i dva sinčića. Učvršćenoj porodici naše iskreno saučeće, a pokojniku vječni pokoj.

Promocija.

Pred nekoliko dana bio je promoviran na zagrebačkoj univerzitetu na čast doktora sveukupne medicine naš zemljak i prijatelj, g. Josip Petek-Kovacić, sin našeg narodnjaka Petre-Kovacić iz Žminja.

Mladom doktoru naše iskrene čestitke!

Odlazak starog i dolazak novog prefekta.

Prije sedmice dobio je dosadanju trčanski prefekt Moroni brzojavnu obavijest iz Rima, da je dignut iz svojeg mjesto i da će biti zamjenjen sa novim licem. Nato je Moroni odmali zapustio Trst. Na njegovo mjesto došao je novi prefekt, g. gr. uff. Giovanni Casti, koji je bio lijepo dočekan i pozdravljen na trčanskoj stanici. Netom je novi prefekt stupio na dužnost izdalo je proglaš, u kojem pozdravlja civilne i vojnike oblasti trčanske pokrajine te izjavlja, da će svim svojim svojim silama ispunjavati povjerenu mu zadaču. Kako čuje, novi se je trčanski prefekt svagdje, gdje je do sada službovao, iskazao kao pošten i pravedan funkcionar. Nadamo se, da će se takvimi pokazati i ovdje, gdje zajedno žive Italijani i Slaveni, te da će se po zakonu jednake zauzimati za jednu i drugu narodnost.

U toj nadi ga i mi pozdravljamo zeleni, da njegov postupak dovede do mirnog prijateljskog života između Italijana i Slavena. Medutim, Va ste usprkos svoje svetskoj obrazbi tako nisko poli, da izvrgavate nesamo seljački plug, nego i moju fiziku i krvost.

INVALIDI, RATNE SIROTE I UDOWICE!

Likvidacijski odbor generalne komisije za invalide je zaključio da rok za ulaganje molbe za ratne penzije traje 5 godina, t. j. za nove pokrajine od 1. oktobra 1921, kad smo zaista postali italijanski državljani pa do 30. septembra 1926. To vrijedi ne samo za indirektnu penziju (molbe udowica, roditelja, srođadi) nego i za direktnu (prave penzije).

Oni, koji sada ulože molbu, dobit će penziju samo u prvom danu sljedećeg mjeseca, iako molbu uloži. To je radi toga, jer nisu učinili molbu u vrijeme predviđeno zakonom t. j. do 31. XII. 1923.

Ratne penzije za invalide i obitelji idu od 1. oktobra 1921, ako su ti invalidi još prije primili privremenu penziju ili popun. Ako toga nisu primili, tada im ide penzija od 1. jula 1923. U tom pogledu je bila moguća i kakva iznimka, n. pr. da se je udovic odredila penzija od smrti njezinog muža, a ne 1. X. 1921, odnosno 1. VII. 1923. Na te pogodnosti nema niko, već to stoje do samog ministra da prizna tu nezakonom pođenjem slučajevima. Za to je u takovim slučajevima bezuspješno svakog posredovanje, oslanjanje se na to da su nekoj primili prije penziju.

Za zaostatke moraju se stranke obratiti na nadležno zakladnoj delegaciji (Delegazione del Tesoro), a ne u Rim. Za Istru se salje u Pulu.

VAZNO ZA SVA DRUSTVA

Na 13. decembar stupio je u krajepost novi zakon, koji je operen proti nepravilnom društvenom djelovanju, a vrijedi za sva društva, učica i zavode (associazioni, enti ed istituti) tko su ustanovljeni u kraljevini.

Kolikogod put bi vlasti javna sigurnost od njih zahtijevala, morat će im javiti:

- 1.) ustanovni spis (atto costitutivo),
- 2.) pravila (statuto),
- 3.) unutarnje podlovnike (regolamenti interni),
- 4.) imenik odbornika (društveni funkcionali) i članova (elenco nominativo delle cariche sociali e dei soci),
- 5.) sve druge podatke o svojoj organizaciji i djelovanju (ogni altra notizia intorno alla loro organizzazione e attività).

Zahtjevu organa javne sigurnosti treba ugoditi u roku od dva dana iza kako načava taj zahtjev. Prekršaj će se strogo kazniti, a osobito strogo će se kazniti, ako se hotimice dade krive i nepotpune podatke, a pretekt u takovom slučaju može da raspusti društvo.

Upozoravamo naša društva da od 13. ovog mjeseca, date budu: avijek, pripravljena (u krajepostu) rok od dva dana da udovolje zahtjevima vlasti, kad god bi zahtijevale gornje podatke.

Ako društvo iz bilo koga razloga ne bi imalo u redu sve potrebljeno, upozoravamo ih da odmali mrede.

Budući da mnoga naša prosvjetna društva nemaju ustanovni akt (jer ga ukinute bivšeg društvenog zakona nije ni trebalo), ne će moći oblasti od društva zahtijevati, a u mnogim slučajevima se može zapisnik ustanovne glavne skupštine smatrati kao ustanovni akt. Osobito u redu moraju imati naša društva imenike članova i državljana pravile.

Knjige "Goriške Matice".

Slovenske knjige "Goriške Matice" mogu se dobiti i kod Uprave "Istarske Riječi". Cijena je knjigama (četiri knjige) 5.— lira, a tko naruči poštom mora dodati 1.60 za poštiranu.

Nova mesarna.

† Piju nam iz Matulja.

U subotu, 5. o. m. otvorio je u našem mjestu u novoj kući g. Mihelčića na poznati i simpatični Vježbanu Viškanić sin Alek-sandra svoju mesarnu.

Vrlo nas veseli, što se naši vrli, mladi prijatelji postavljaju na svoje noge i priznaju se nadamo, da će ga naše općinstvo poduprijeti što izdašnje.

Dopisnica uredništva

Gosp. Vladimiro Široniću, odgovornom uredniku "Pučkog Prijatelja" u Trstu: — U prednjem broju "Istarske Riječi" obrazrili smo se na denunciansko pisanje vašeg "Malog ljeta". To smatramo da su vek osudili svu partiju i pošteni ljudi, pa sam mislio, da ćete to učiniti i Vi, g. Široniću, koji ste toliko godina derali hlace po škola.

Medutim, Va ste usprkos svoje svetskoj obrazbi tako nisko poli, da izvrgavate nesamo seljački plug, nego i moju fiziku i krvost.

To nije u redu. Vi možete da pobijate, da možete da zagovarate i denuncirati, a apsolutno nije dosljedno jednog novinara, da se ruga meni zbog pluga i moje fizičke kravatidost.

Ja i sam znadem, da sam fizički kravatidost, ali znam i to, da ta moja fizička kravatidost koju mi je Bog dao, nije nikakva smrata. Ne protiv! Šironić je samo dusevna kravatidost, tkoču. Vi posjedujete. Kad nebito budešno kravatidost, vidjeli biste dalje od vlastitog nosa i želudca (ubuhu), a ne biste izgavali ruglu seljački plug i moju fizičku kravatidost.

Što se pak specijalno tiče pluga, mogu Vas reći, da se ja s njime upravo PONOSIM, jer sam seljački sin i jer sam uvjeren da bez pluga — bez seljačke — ne bi moglo da bude ne advokata ni trgovca, ni popa ni raspolaživo Plug hrani bogataša i štromaha, činovnika i popa, a i Vas, g. Široniću. Molim Vas, budite pametni: ne mojte se izrzavati plugu!

Isto tako ne bi bilo zlo, kad biste se male mogli hvaliti sa svojom visokom škola, koje na oknu niste dovršili. Pa ipa, i sa takvom ne dovršenim školama mogli biste imati toliku pameti, da razumijete, da sama škola ne stvara savršenog čovjeka. Sto Vas koristi univerz, ako Vas fali jedno kolo u glavi?! Vi možete poslati jednog magarcu u najveći svjetski univerz, a tamo ga držati makar pet godina. Ako kasnije će unatoč toga ostati — magarc.

Zar ne, gospodine Široniću?

Jos neštol! Vi pišete, da sam ja došao po plugu da uđem u uredništvo "Istarske Riječi". Vido dobro. Dakle u tomu sam ipak nešto napredoval. A Vi, gospodine Široniću? Vi sta previsoko letili, bez seljačkih snačajkih, a tko je učinio to? Evo Vas: Najprije ste nekoliko godina derali hlače-papozinjskoj gimnaziji i gorničkom sjemeništu, navodno u namjeri da postanete biskupom, pa ste se najedamputi (jer sam valjda nije mirisao celibata) morali vratići kući. Stavite: zatim ste isli u Jugoslaviju, da postanete — ne znam pravto — — advočat ili ministrom, ali pošto ste ne dogodilo ni jedno ni drugo — pale ste na odgovorno uredništvo... „Pučko Prijatelje“!

Kako vidite, a vlastito iškustvo Vas je najbolji svjedok, čovjek ne smije da previsoko leti, jer onda prenosi pada. Molim, nastojte, da barem budu u budućnosti ne ležite previsoko, jer biste mogli još nize da padnete. Prije nego se dadele na kakvu aventuru, zamislite se radije u one dnevine Kristove riječi, koje bi Vas uvjek moglo stajati pred očima i koje glase: "Bla-gokrotkima i poniznima..." — Šrećko Jop.

Darovi

u fond "Istarske Riječi":

Na piru gg. Jakova i Ruže Križanac rodjene Erman u Žminju sabralo se na predlog Pravodržavnog Peteha L. 30/85 u fond "Istarske Riječi". Darovača, po 10 lira: Ivan Ribić; po 2 lire: Pravodržavni Peteh; po 10 lira: Ivan Ribić; po 1 lira: Svetko Zohil, Antica Rovis, Tereza Erman, Jakov Križanac, Julka Milić, René Giacomelli, Antun Križanac, Fumica Zohil, Milka Peteh, Olga Peteh, Josip Križanac, Ivan Pamij i Ruža Peteh; po 60 centi: Josipa Erman; po 50 centi: Matko Erman i Paša Pučić; po 25 centi: Marijana Pučić.

Gospodin Bekar darovala je za fond "I. R. Lira 11.— za istarsku "Prosvetu":

Gosp. Puž iz Liburnije darovao je Lira 5.— (pet lira).

Predstavljalju iz Nugla i šalužu za istarsku "Prosvetu": Greblo Izidor, Greblo Antonija, Cerovac Ivan, Grebo Maria, Grebo Ante, Grebo Josip i Počekaj Josipa po 1 lira; Cerovac Ante, Nežić Marko i Grebo Ante po 2 lira; Forca Ivan 3 lire; Grebo Ana i Grebo Štefana, po 50 centezima; Grebo Ante i Grebo Radovan po 25 centezima.

Zahvaljujemo, Ugleđeni se i drugi.

U počast uspomene gospodine Franciske Rajčić sakupljeno među prijateljima i prijateljicama pokojničine kćeri Lira 300.— za Božićnu Žensku Udržušnjenu u Voloskom Općoj.

Za fond "I. R. Riječi" sakupljeno na Krsnoj Slavi prijatelj N. K. povodom prvenstvene bočarske utakmice F. D. i J. B., koja je svršila pobedom ovog posljednjeg Lira 50. Živili bokser, pobijedjen i darovatelj!

Izdažav, direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARÍ

Tiskat: TISKARA "EDINOST" U TRSTU

ZAHVALA.

Svima, koji su mojoj pokojnoj majci

Franciki ud. Rajčić

iskazali posljednju počast isprativi je na vječni počinak, i koji su bili od pomoći u mojoj nesreći i nastojali, da me utješu u mojem bolu, izrazujem ovim putem moju vječnu harnost.

Volosko, dne 14. decembra 1925.

Ana Rajčić.